

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **M. A. K. M.P.**
st. přísl. Bangladéšská lidová republika

proti

žalované: **Policie České republiky**
Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje
sídlem Beskydská 2061, 738 19 Frýdek – Místek

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2024, č. j. KRPT-198269-56/ČJ-2023-070022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 22. 2. 2024, č. j. KRPT-198269-56/ČJ-2023-070022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon pobytu cizinců“),

prodloužila zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění o 60 dnů. Žalobce byl již předtím za stejným účelem zajištěn od 31. 7. 2023.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Dne 29. 7. 2023 kontrolovala žalobce policejní hlídka a zjistila, že nedisponuje dokladem totožnosti, ani jiným dokladem, který by jej opravňoval k legálnímu pobytu na území České republiky. Téhož dne byl žalobce zajištěn pro podezření z neoprávněného pobytu na území České republiky podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
3. Dne 31. 7. 2023 vydala žalovaná rozhodnutí o správním vyhoštění č. j. KRPT-198269-37/ČJ-2023-070022, kterým žalobci uložila vyhoštění na jeden rok. Téhož dne žalovaná rozhodnutím č. j. KRPT-198269-26/ČJ-2023-070022 žalobce zajistila za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení svobody.
4. Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2023, č. j. KRPT-198269-48/ČJ-2023-070022, prodloužila žalovaná žalobcovo zajištění o 60 dní.
5. Z důvodu nezbytné přípravy výkonu správního vyhoštění žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 12. 2023, č. j. KRPT-198269-51/ČJ-2023-070022, prodloužila zajištění žalobce o dalších 60 dnů.
6. Potřetí žalovaná prodloužila zajištění žalobce o 60 dnů napadeným rozhodnutím. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí nejprve zabývala vlastními důvody zajištění, následně popsala úkony, které učinila za účelem výkonu správního vyhoštění do doby vydání napadeného rozhodnutí. Uvedla, že Ředitelství služby cizinecké policie dne 24. 1. 2024 jednalo s nově ustanoveným pracovníkem Velvyslanectví Bangladéšské lidové republiky v Berlíně (dál také jen „velvyslanectví“), který je zodpovědný za elektronický systém RCMS, jehož prostřednictvím Česká republika žádala o ověření totožnosti žalobce. Pracovník velvyslanectví sdělil, že byl nově ustanoven a současně došlo k technickým potížím systému RCMS, proto byla práce související s daným systémem zastavena na několik týdnů. Žalovaná zjistila, že velvyslanectví nemůže v systému RCMS dohledat žádosti, které podala Česká republika za účelem ověření totožnosti státních příslušníků Bangladéšské lidové republiky. Věc byla proto postoupena evropskému styčnému úředníkovi pro migraci, za jehož asistence byly všechny žádosti o ověření totožnosti předány příslušným orgánům v Dháce. Velvyslanectví dále Ředitelství služby cizinecké policie sdělilo, že pracovník velvyslanectví v Berlíně má aktuálně přístup k podaným žádostem a velvyslanectví by je mělo již včas zpracovat. Ředitelství služby cizinecké policie následně učinilo několik dotazů na velvyslanectví, poslední 12. 2. 2024, ohledně stavu žádosti o ověření totožnosti. Velvyslanectví uvedlo, že ověřování totožnosti probíhá a sdělí do konce února 2024, v jaké fázi se proces nachází. Vzhledem k výše uvedenému žalovaná v napadeném rozhodnutí vyslovila, že se správní vyhoštění žalobce nepodaří v původní lhůtě provést. Stále ovšem existuje reálný předpoklad pro vyhoštění žalobce. Proto žalovaná znovu prodloužila zajištění o 60 dnů. Žalobce přicestoval bez platného cestovního dokladu, projevil vůli vycestovat do Polska, ač není oprávněn vstoupit do žádného státu Evropské unie, v České republice nemá příbuzné či známé, nemá zajištěno ubytování a ani nedisponuje finančními

prostředky, aby si ubytování zajistil. Také není schopen složit peněžní prostředky. Zvláštní opatření podle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců proto žalovaná neuplatnila.

7. Součástí správního spisu byl dokument Government of the People's Republic of Bangladesh Travel Permit č. X, ze dne 27. 2. 2024 pro osobu MD A. K., narozenou dne X, trvalý pobyt S., T. S., T. Cestovní doklad byl doručen žalované dne 5. 3. 2024.
8. Krajský soud dále zjistil ze správního spisu ze sdělení ze dne 11. 3. 2024, že Ředitelství služby cizinecké policie zajistilo na základě požadavku žalované letenku pro žalobce k realizaci správního vyhoštění žalobce do Bangladéše dne 15. 3. 2024, odlet z Prahy – Letiště Václava Havla v 8:40 (na trasu Praha-Doha-Dháka). Ve sdělení je uvedeno, že Ředitelství služby cizinecké policie, Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, zajistí eskortu na hraniční přechod Praha letiště Ruzyně tak, aby byl žalobce dne 15. 3. 2024 předán nejpozději v 6:40 hodin policistům ICP Praha Ruzyně letiště k pasovému odbavení. Náhradní cestovní doklad pro žalobce byl doručen Ministerstvu vnitra, oddělení dobrovolných návratů. Výjezdní příkaz nebude vydán.
9. Součástí správního spisu je Příkaz k propuštění cizince ze zařízení pro zajištění cizinců ze dne 11. 3. 2024, č. j. KRPT-198269-60/ČJ-2023-070022, na jehož základě žalovaná žádala o propuštění žalobce ze Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty dne 15. 3. 2024 a současně požadovala, aby nebyl vydán výjezdní příkaz.

III. Žaloba

10. Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí včasnou žalobou. Nejprve obecně namítal porušení § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), čl. 8 Listiny základních práv a svobod a porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.
11. Žalobce měl za to, že žalovaná nepřezkoumatelným způsobem stanovila délku prodloužení zajištění nad 180 dní. Uvedl, že žalovaná napadeným rozhodnutím prodloužila omezení osobní svobody žalobce již na 270 dní, ačkoli k tomu nebyla oprávněna. Žalovaná ve věci totiž nepostupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, bez zbytečných průtahů a zajištění žalobce nesměruje k jeho vyhoštění. Žalobce měl za to, že žalovaná neměla právo prodloužit dobu zajištění nad 180. Jedná se o nestandardní překročení maximální doby zajištění. Pokud tak již žalovaná učinila, měla zvýšit důraz na kvalitu odůvodnění napadeného rozhodnutí; měla povinnost vylíčit skutečnosti, jež k překročení maximální délky zajištění vedly, měla dále popsat stav řízení. Žalovaná na tyto požadavky rezignovala a v napadeném rozhodnutí pouze uvedla, že ve věci nemohla žádné úkony urychlit. V napadeném rozhodnutí pouze přepsala důvody pro zajištění žalobce uvedené v předchozích rozhodnutích, v části týkající se skutkových okolností pouze přidala sdělení o tom, že velvyslanectví v Berlíně nereagovalo na písemné urgence žalované. Napadené rozhodnutí je proto i nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
12. Žalobce dále namítal, že žalovaná nesprávně posoudila otázku existence reálného předpokladu pro vyhoštění do Bangladéšské lidové republiky. Žalovaná již 17. 8. 2023 zaslala na velvyslanectví Bangladéšské lidové republiky prostřednictvím elektronického systému RCMS veškeré podklady pro zjištění totožnosti žalobce, ke dni vydání napadeného rozhodnutí však žalovaná nebyla schopna ověřit totožnost žalobce či získat jeho cestovní doklad. Velvyslanectví v době vydání napadeného rozhodnutí na žádné písemnosti zaslání

žalobcem nereagovalo. V posuzované věci tak chybí reálný předpoklad, že bude možné žalobce vyhostit, proto ve správním řízení není možné pokračovat.

13. Žalobce měl za to, že z napadeného rozhodnutí nevyplývá úvaha o tom, že ke zjištění totožnosti žalobce a získání náhradního cestovního dokladu a k vlastnímu vyhoštění dojde v rámci lhůty prodlouženého zajištění. Napadené rozhodnutí taktéž postrádá výčet úkonů, které bude muset žalovaná v daném řízení ještě provést.
14. Žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a rozhodl, že jeho zajištění má být bez zbytečného odkladu ukončeno. Žalobce rovněž požádal o přiznání odkladného účinku žalobě.

IV. Vyjádření žalované

15. Žalovaná ve vyjádření ze dne 15. 3. 2024, doručeném krajskému soudu 19. 3. 2024, zrekapitulovala dosavadní správní řízení a podrobně popsala úkony, které již v řízení vykonala a zopakovala nosné důvody napadeného rozhodnutí. Doplnila, že jí dne 5. 3. 2024 byla doručena informace, že Ředitelství služby cizinecké policie již zajistilo náhradní cestovní doklad č. X pro státního příslušníka Bangladéšské lidové republiky – M. P. M. A. K., narozeného X, ověřen jako MD A. K., k realizaci správního vyhoštění z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace.
16. Dále žalovaná uvedla, že dne 11. 3. 2024 jí byla doručena informace o tom, že na základě požadavku žalované zabezpečilo Ředitelství služby cizinecké policie dle § 163 odst. 1 písm. i) zákona pobytu cizinců letenku pro výše uvedeného st. přísl. Bangladéše k realizaci správního vyhoštění z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace dne 15. 3. 2024, odlet z Letiště Václava Havla v Praze v 08:40 hodin (na trasu Praha – Dauhá – Dháka). Eskortu zajistí Ředitelství služby cizinecké policie – Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty na Letiště Václava Havla tak, aby byl žalobce dne 15. 3. 2024 předán nejpozději v 06:40 hodin policistům ICP Praha – Ruzyně k pasovému odbavení a pracovníkovi Ministerstva vnitra, oddělení dobrovolných návratů, který bude zjišťovat dobrovolný návrat žalobce do Bangladéše (Dháka).
17. K návrhu žalobce, aby byl žalobě přiznán odkladný účinek, žalovaná sdělila, že je nepřijatelný. Návrh neobsahuje dostatečně konkrétní a individualizovaná tvrzení. Žalobce neobsahuje tvrzení o tom, jaká by žalobci mohla vzniknout újma.

V. Posouzení věci soudem

18. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců).
19. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání (správní spis byl soudu doručen dne 19. 3. 2024). Žalobce ani žalovaná nařízení jednání nepožadovali a soud neshledal jeho konání nezbytným.
20. Co se týká rozsahu přezkumu, soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21,

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Z něho je nutno z dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění *neuplatní* pravidlo soudního přezkumu v *mezích uplatněných žalobních bodů* (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č.j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). V uvedených intencích soud přistoupil k posouzení zákonnosti zajištění žalobce, resp. prodloužení tohoto zajištění.

21. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Případná nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí (ať už pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) je totiž vadou natolik závažnou, k níž je krajský soud povinen přihlížet z úřední povinnosti a pro kterou by musel rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušit. Krajský soud shledal napadené rozhodnutí jako přezkoumatelné. Rozhodnutí obsahuje v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se žalovaná řídila při jejich hodnocení a při výkladu použitých právních předpisů. Z rozhodnutí je patrné, z jakých důvodů ho žalovaná vydala. Žalobní námitky jsou sice do značné míry obecné, přesto v nich lze najít reakci žalobce na napadené rozhodnutí. Je třeba připomenout, že požadavky na odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění nejsou shodné jako u rozhodnutí o prvotním zajištění. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011-124, č. 2936/2013 Sb. NSS, rozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění, proto okolnosti týkající se vydání prvotního rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění není nezbytné znovu detailně popisovat. Rozhodnutí o prodloužení zajištění však musí obsahovat odůvodnění, ze kterého bude jasné, z jakých důvodů nepostačuje původně stanovená doba zajištění, a proč je tedy nutné trvání zajištění prodloužit. Krajský soud neshledal námitku nepřezkoumatelnosti důvodnou.
22. Krajský soud se dále zabýval konkrétními námitkami brojícími proti napadenému rozhodnutí. Musel zjistit, zda napadené rozhodnutí obsahuje úvahy o tom, že je vyhoštění potenciálně možné, zdržení nebylo způsobeno pasivitou žalované, zda obsahuje popis úkonů, které budou nezbytné pro vyhoštění žalobce a odhad délky těchto úkonů a vysvětlení, proč nepostačuje původně stanovená doba zajištění. Krajský soud musel zejména posoudit, zda jsou tyto úvahy v souladu se zákonem.
23. Žaloba **není důvodná**.
24. Zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a návratovou směrnicí, ale především ústavním pořádkem České republiky (čl. 8 Listiny, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Zajištění musí sledovat vymezený účel, tedy zabránit nepovolenému vstupu cizího státního příslušníka na území nebo realizovat jeho vyhoštění či vydání, zejména v případech, kdy hrozí nebezpečí skrývání nebo kdy se cizí státní příslušník vyhýbá přípravě návratu či uskutečňování vyhoštění nebo je jinak ztěžuje, přičemž k zajištění lze přikročit pouze tehdy, nemohou-li být v konkrétním případě efektivně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější, donucovací opatření (viz např. rozsudky ESLP ze dne 18. 12. 1986 Bozano proti

- Francii, ze dne 25. 3. 1995 Quinn proti Francii, ze dne 25. 6. 1996 Amuur proti Francii, ze dne 5. 2. 2002 Čonka a další proti Belgii, ze dne 27. 11. 2003 Shamsa proti Polsku, ze dne 25. 1. 2005 Singh proti ČR, ze dne 27. 1. 2008 Rashed proti ČR, ze dne 12. 2. 2009 Nolan a ostatní proti Rusku, ze dne 19. 2. 2009 A. a ostatní proti Spojenému království a také čl. 15 odst. 1 návratové směrnice).
25. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03). Jedná se o jedno z kritérií, jímž se posuzuje soulad zbavení osobní svobody s čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011–79). Podle Evropského soudu pro lidská práva lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ospravedlnit pouze probíhajícím vyhošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Je tedy nutné posuzovat, zda délka řízení o vyhoštění nebyla nepřiměřeně dlouhá (rozhodnutí velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 11. 1996 ve věci Chahal proti Spojenému království, stížnost č. 22414/93). Správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvajících zajištění byly ospravedlnitelné. Pokud však tento řádný postup směřující k vyhoštění cizince nepřetržuje po celou dobu zajištění bez rozumného důvodu, zajištění cizince přestává být oprávněné (rozhodnutí ESLP ze dne 11. 10. 2011 ve věci M. a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 41416/08).
26. Rozhodnutím podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců správní orgán prodlužuje dobu zajištění a stanoví dobu, o kterou se doba zajištění prodlužuje. Doba zajištění nesmí překročit 180 dní a počítá se od okamžiku omezení svobody (§ 125 odst. 1 zákona), resp. 365 dnů, pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí (§ 125 odst. 3 téhož zákona). Z výše citované evropské judikatury i judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývají konkrétní požadavky na obsah odůvodnění tohoto typu rozhodnutí. Při přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli.
27. Není přípustné, byl-li cizinec jednou zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, aby mohl správní orgán jeho zajištění libovolně prodlužovat až do maximální délky zajištění uvedené v § 125 zákona pouze s odkazem na to, že trvají obavy, že by mohl mařit účel správního vyhoštění. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v řízení o vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k vyhoštění dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat. V nyní posuzované věci tak žalovaná učinila na str. 4-8 napadeného rozhodnutí. Žalovaná popsala konkrétní kroky, ze kterých vyplývá, že před vydáním napadeného rozhodnutí nebyla pasivní.

28. Žalovaná konkrétně uvedla, že 17. 8. 2023 odeslala prostřednictvím elektronického systému RCMS, který slouží k ověřování totožnosti státních příslušníků Bangladéše, žádost o ověření totožnosti žalobce. Následně dne 16. 10. 2023 zaslala písemnou žádost o sdělení informací k ověření totožnosti žalobce. Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2023, č. j. KRPT-198269-48/ČJ-2023-070022, žalovaná prodloužila zjištění žalobce o 60 dnů.
29. Dne 14. 12. 2023 bylo žalované doručeno sdělení Ředitelství služby cizinecké policie, č. j. CRP-28329-7/ČJ-2023-930311-T247, podle kterého dne 14. 12. 2023 byla žádost žalované v systému RCMS nadále v procesu ověřování. Dne 6. 12. 2023 pracovník velvyslanectví k dotazu Ředitelství služby cizinecké policie sdělil, že proces ověřování totožnosti žalobce nadále probíhá.
30. Z důvodu nezbytné přípravy výkonu správního vyhoštění žalovaná dne 25. 12. 2023 rozhodnutím č. j. KRPT-198269-51/ČJ-2023-070022, prodloužila zajištění žalobce o 60 dnů.
31. Dne 16. 2. 2024 bylo žalované doručeno sdělení Ředitelství služby cizinecké policie (dále také „ŘSCP“), č. j. CRP-28329-12/ČJ-2023-930311-T247. Z něj se podává, že 24. 1. 2024 ŘSCP komunikovalo s nově ustanoveným pracovníkem velvyslanectví, který je odpovědný za elektronický systém RCMS. Ten sdělil, že z důvodu jeho ustanovení a technických obtíží systému RCMS byla práce zastavena na několik týdnů. ŘSCP zjistilo, že bangladéšská strana nemůže v systému RCMS dohledat již podané žádosti o ověření totožnosti žalobce. Věc byla postoupena evropskému styčnému úředníku pro migraci, za jehož asistence byly všechny žádosti o ověření totožnosti předány příslušným orgánům v Dháce. Velvyslanectví také ŘSCP sdělilo, že již má přístup k podaným žádostem, které by měly být včas zpracovány.
32. Ze shora uvedených skutečností vyplývají důvody, proč dosud nebylo možné žalobce vyhostit a jaké kroky pro realizaci tohoto účelu žalovaná dosud učinila. Žalovaná tak prokázala, že v posuzované věci nebyla pasivní. Z uvedeného se taktéž jasně podává, že zdržení s výkonem správního vyhoštění nebylo způsobeno pasivitou žalované, ale technickými problémy, pochybeními a zdlouhavým procesem na straně velvyslanectví a úřadů Bangladéšské lidové republiky.
33. Předpokladem prodloužení zajištění je také skutečnost, že vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010–150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Proto musí správní orgán podrobněji uvážit zejména o skutečnostech, které vyšly v průběhu jeho činnosti směřující k vyhoštění cizince najevo a které by mohly zakládat důvodnou obavu, že účelu zajištění nebude možné dosáhnout (srov. rozsudek rozšířeného senátu č. j. 7 As 79/2010–150 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009–61, č. 1850/2009 Sb. NSS).
34. Také tuto podmínku žalovaná splnila. Na str. 4 až 6 napadeného rozhodnutí odkázala na informaci ŘSCP, že v případech ověřování totožnosti a vydávání náhradních cestovních dokladů byla s velvyslanectvím v minulosti dobrá spolupráce, např. v roce 2022 byla ověřena tímto způsobem totožnost 13 ze 14 požadovaných cizinců. Na otázku, jestli žalovaná může do rozhodnutí o prodloužení doby zajištění převzít obsah sdělení jiného orgánu veřejné moci coby skutkové zjištění, odpověděl kladně Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j. 9 Azs 107/2022-41. Žalovaná do napadeného rozhodnutí převzala dosavadní zkušenosti s ověřováním totožnosti státních příslušníků Bangladéše a vystavením náhradních cestovních dokladů. Na rozdíl od věci, kterou se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 9 Azs 107/2022-41, žalovaná nepřevzala do odůvodnění rozhodnutí jen závěr sdělení

ŘSCP, ale citovala celé sdělení. Z uvedeného tak vyplývá, že žalovaná považovala z racionálních důvodů jako reálné ověřovat žalobcovu totožnost prostřednictvím velvyslanectví. Tyto úvahy potvrzují i informace uvedené ve vyjádření k žalobě a podklady ve správním spise, podle kterých velvyslanectví již náhradní cestovní doklad doručilo ŘSCP a žalobce měl na 15. 3. 2024 zajištěn odlet s eskortou do vlasti. Vyhoštění ve lhůtě prodloužené napadeným rozhodnutím bylo reálné a uskutečnilo se.

35. Krajský soud se dále zabýval dobou trvání zajištění. Podle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců platí, že pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí žalované ke zpoždění ze strany třetích zemí, je žalovaná oprávněna prodloužit dobu trvání zajištění i nad maximální dobu zajištění, která podle § 125 odst. 1 téhož zákona činí 180 dnů. Doba trvání zajištění v případě podle § 125 odst. 2 písm. c) nesmí podle § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců překročit 365 dnů. Prodloužením zajištění o dalších 60 dnů žalovaná nepřekročila maximální dobu zajištění v délce 365 dnů podle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
36. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011) dále vyplývá, že se žalovaná musí v rozhodnutí o prodloužení zajištění zabývat tím, jaké úkony budou nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění a uvést svůj odhad, jak dlouho zabere provedení těchto úkonů. Žalovaná tak učinila na straně 9 napadeného rozhodnutí. Shrnula, že po vystavení cestovního dokladu v zemi původu žalobce bude potřeba tento cestovní doklad dopravit diplomatickou cestou do České republiky. Následně je nutné zajistit letecké spojení do země původu s policejní eskortou a získat povolení tranzitu od příslušných policejních orgánů tranzitního státu. Žalovaná bude muset požádat velvyslanectví, aby informovalo policejní orgány v Bangladéšské lidové republice o příletu žalobce s policejní eskortou a zařídilo jeho převzetí od eskorty na příslušném letišti v Bangladéši. Žalovaná doplnila, že vyřízení žádosti v Bangladéšské lidové republice může trvat 4-6 měsíců, navíc v posuzované věci došlo k technickým problémům a bylo nutné žádosti o ověření totožnosti v lednu 2024 nově dohledat. Sdělila, že po ověření totožnosti bude trvat nejméně 14 dnů, než bude náhradní cestovní doklad zaslán diplomatickou cestou do České republiky. Z důvodu zabezpečení vhodného spojení do vlasti žalobce je třeba počítat s prodloužením o dalších až 14 dní. Žalovaná sdělila, že přesnou lhůtu sdělit nelze, ale realizace vyhoštění žalobce do země původu v době prodloužené napadeným rozhodnutím se jeví jako reálné. Krajský soud shledal, že úvahy žalované o plánovaném postupu jsou konkrétní, přezkoumatelné, založené na podkladech ve spise. Ze správního spisu vyplývá, že uvedené kroky žalovaná přesně podle popisu v napadeném rozhodnutí již realizovala a došlo k dobrovolnému návratu žalobce do vlasti.
37. Krajský soud se v daném případě ztotožnil i se závěry žalované, že v případě žalobce nebylo stanovení mírnějších opatření namístě. Zajištění, resp. jeho prodloužení, představuje mimořádný institut cizineckého práva. Uložení zvláštních opatření má proto obecně přednost před zajištěním cizince. Zvláštní opatření však zároveň musí být skutečně účinné. Volba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, je vázána na určité předpoklady. Cizinec musí být schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření. Předpokládá se, že cizinec bude při realizaci tohoto opatření se správními orgány spolupracovat a případnému výkonu správního vyhoštění se nebude vyhýbat. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Asz 102/2016-56, body 35-43). Dle

závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu není možné paušálně vyloučit použití některého ze zvláštních opatření. Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016-38, bod 41). V posuzované věci žalovaná v napadeném rozhodnutí přesvědčivě vysvětlila, proč nelze užít zvláštních opatření.

38. Možnost uložení mírnějších donucovacích opatření je nutno zvážovat vždy na základě konkrétních okolností případu. Zjištěné skutkové okolnosti však nenaspovídají tomu, že by v případě žalobce bylo na místě uložení některé z alternativ zajištění. Byly zde totiž důvodné obavy, že takový postup by nebyl s ohledem na sledovaný cíl (vyhoštění do země původu) účinný. Žalobce vstoupil na území České republiky bez cestovního dokladu. Současně nedisponoval dostatečnými finančními prostředky, neměl v České republice žádné ubytování a neměl zde ani příbuzné nebo známé, kteří by mu mohli pomoci. Žalobce nemohl ohlásit adresu místa svého pobytu (a v tomto místě zdržovat), protože na území České republiky žádný pobyt neměl a nebyl na místě předpoklad, že by ho v dohledné době získal. Nepřicházelo proto v úvahu ani uložení povinnosti hlásit se policii ve stanovené době. Tato povinnost totiž předpokládá existenci pobytu na území České republiky, a to v případě žalobce splněno nebylo. Vzhledem k tomu, že žalobce nedisponoval dostatečnými finančními prostředky, nepřipadalo v úvahu ani složení peněžní záruky. Žalobce zároveň ani netvrdil, že by za něj mohl složit peněžní prostředky někdo jiný.
39. Pokud žalobce nedisponoval dostatečnými finančními prostředky, nemohl si na území České republiky zajistit ubytování. Nebyl zde ani předpoklad, že by se za účelem získání potřebných finančních prostředků mohl na území České republiky zaměstnat. S ohledem na jednání žalobce, jež předcházelo jeho zajištění, zde zároveň byly důvodné pochybnosti o tom, že by se žalobce zdržoval v místě určeném policií a ve stanovené době byl na tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Žalobce vstupem na území České republiky bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu porušil právní předpisy, přičemž jednal tak, aby tato skutečnost nebyla odhalena (cestoval za pomoci převaděče v úkrytu kamionu). Závěr žalované, že uložení některé z alternativ zajištění by nedostačovalo k dosažení účelu zajištění, lze proto potvrdit.
40. Krajský soud pro úplnost dodává, že žalobce nelze považovat ani za tzv. zranitelnou osobu, u níž by případně mohly být na místě úvahy stran nepřiměřenosti zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Žalobce je relativně mladým mužem, bez vážnějších zdravotních problémů, a proto se v jeho případě omezení osobní svobody v zařízení pro zajištění cizinců, pro něž byly dány zákonné důvody, nejvíce nepřiměřeným.
41. Krajský soud neshledal důvodné ani námitky porušení § 2 odst. 2 a 4 správního řádu. Podle § 2 odst. 2 správního řádu „správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena“. Vzhledem k výše uvedenému odůvodnění soud neshledal překročení pravomoci žalované. Podle § 2 odst. 4 správního řádu „správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“ Žalovaná v rozhodnutí odůvodnila v souladu se zákonem veřejný zájem na tom, aby cizinci dodržovali právní předpisy, které upravují vstup a pobyt cizinců na území EU.

Žalobce nenamítl konkrétní případ, kdy by správní orgány posoudily shodnou či obdobnou věc neodůvodněně rozdílně a soudu rovněž není z jeho činnosti známa. Žalovaná neporušila ani § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, zjistila dostatečně skutkový stav a zajistila potřebné podklady rozhodnutí. Krajský soud neshledal ani porušení čl. 8 Listiny základních práv a svobod či ani čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech. Žalobce byl omezen na svobodě z důvodů a způsobem, který stanoví zákon, jak soud vysvětlil výše. Námitky žalobce byly zcela obecné a nekonkrétní. Tomu odpovídá rozsah odůvodnění rozsudku.

42. Krajský soud uzavírá, že z obsahu napadeného rozhodnutí je zjevné, že se žalovaná zabývala důvody prodloužení zajištění, prokázala je a uvedla, že trvají a podrobně je popsala. Žalovaná se zabývala tím, zda je vyhoštění potenciálně možné uskutečnit, vycházela ze skutečnosti, že žalobce přicestoval do České republiky bez cestovního dokladu. Z napadeného rozhodnutí se podává, že žalovaná nebyla pasivní, ale aktivně činila úkony vedoucí k realizaci správního vyhoštění a že průtahy v řízení byly způsobeny třetí stranou, zde orgány země původu žalobce. Žalovaná v napadeném rozhodnutí vysvětlila, jaké úkony budou nezbytné k tomu, aby mohl být žalobce vyhoštěn a popsala úvahy o tom, kdy by k vyhoštění mohlo dojít.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

43. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
44. O návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud samostatně nerozhodoval, neboť po učinění nezbytných procesních úkonů rozhodl ve věci samé.
45. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 27. března 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně